

“Zaupajte, jaz sem svet premagal!”

Uvodni govor na II. katoliškem shodu Slovencev v Argentini

Dragi rojaki!

Današnji shod smo pričeli z istimi besedami, s katerimi so naši predniki pričenjali katoliške shode skozi skoraj sto let.

Hvaljen bodi Jezus Kristus! To je pozdrav, pa tudi program slovenskih katoliških shodov doma in po svetu. V teh besedah je povzet naš osebni smisel, je zajeto poslanstvo naše skupnosti ter naposled tudi končni program slovenskega naroda in vseh narodov na zemlji. Vse, kar je, ima zadnji namen, slaviti Gospoda. Zato je prav, da kličemo z besedami psalmista:

*Poveličeval Te bom, o božji moj Kralj,
slavil bom tvoje ime na vekov veke ...
Hvalo Gospodovo naj govore moja usta
in vsi ljudje naj slave njegovo sveto ime. ..*
(Ps 145,1.21)

Vendar kako naj slavimo Gospoda? Kako naj Mu dajemo čast mi, njegove stvari, v sedanjosti dobi, v teh razmerah? Stvarnika moramo častiti le s tem, kar nam je On podaril. Slavimo ga s tem, kar smo.

Njega, ki je oseba, slavimo kot osebe; ponosni, ker smo po Njegovi dobroti svobodno, razumno, neponovljivo bitje, odsev Njegove podobe; pa bedni in skrušeni, ker vemo, da smo tega daru nevredni (GS 12,13).

Njega, ki je Trojica Ljubezni, slavimo v naših občestvih. Kot svobodna bitja smo prejeli tudi mi dar ljubezni. Izkazujemo Mu slavo zato v naših družinah, v naši zdomski skupnosti, kot udje slovenskega naroda in katoliške Cerkve. Kjerkoli živimo povezani z vezmi ljubezni, hvalimo skupnega Očeta, ki je njen vir.

Njega, ki je Duh – slavimo z umom, v duhu misli in globini srca, kjer je pričetek naših odločitev. Izkazujemo mu hvalo in zahvalo tako, da Mu posvečamo vsa spoznanja pa tudi še nedognane in skrite misli ter ga prosimo, naj da med temi mislimi rast le tistim, ki so v skladu z Njegovim stvariteljskim načrtom.

Njega, ki je Beseda – hvalimo z besedo, ki nam jo je On podaril. Hvalimo ga z našo, s slovensko besedo, s katero so slavili Gospoda rodovi pred nami in ki bo zvenela v zboru hvalnic, vse dokler bo naš narod hotel živeti.

Njega, ki je Dejanje – poveljučujemo s svojimi deli. Kadar so ta v skladu z naravo, se kot izraz ustvarjalne volje svobodnih oseb dvigajo Stvarniku v čast. Delo naj združuje v sebi upravičeno iskanje osebne koristi, a s skrbjo za blaginjo bližnjega, da bo kot resničen izraz človeške solidarnosti hvalospjev nebeskemu Očetu.

Njega, ki je Stvarnik – hvalimo v njegovem stvarstvu. Ko se poglabljamo v resnico, ko občudujemo lepoto, ko občutimo dobroto stvarjenja, Mu izražamo hvalo tako, da po svojih močeh izžarevamo, širimo in posredujemo vse, kar smo spoznali za resnično, lepo in dobro.

Shod katoliških Slovencev v Argentini je kakor vzpetina na naši romarski poti skozi čas. Ozremo se po prehojenih razdaljah, pokličemo si pred oči svoj končni cilj, pa presojamo lastne slabosti in sile, ko se pripravljamo na nadaljnji korak.

Preteklost več kot štiridesetletnega zdomstva ni bila lahka. A z božjo pomočjo in s pri-

prošnje slovenskih mučencev smo ohranili zvestobo. Zmota in sistem, ki sta nagrmadila na slovenski narod nesrečo bratomorne vojne, krvavo preganjanje in zatiranje osebne svobode, končno propadata. Za seboj puščata opustošenje, zmedo, dvom.

Poglavitna nevarnost sodobnosti ni več nekdanje borbeno brezboštvo z zmoto o bodočem zemskem rajju. Danes so ogrožene vse vrednote, zaradi posplošene brezbriznosti. Premnogih prihodnost ne zanima več. Hočejo le sedanjost, v sedanjosti pa ugodje brez napora, vse in takoj. Pred podobno nevarnostjo stojimo danes Slovenci, bodisi na svoji zemlji bodisi v svetu.

Naša zdomska skupnost stoji pred novo, morda najtežjo preskušnjo. Ali se bomo še naprej odločali za vrednote, ki so vir notranjega miru, a zahtevajo napor, ali bomo raje iskali srečo v zunanosti in v bežnem ugodju trenutka? Ali bomo veslali kot katoliški Slovenci proti toku, v smeri poslanstva in končnega smotra ali pa se bomo prepustili neosebnim valovom neodgovornega porabništva?

Ta odločitev poteka po sredi naših src in družin. Do izraza pride vsak dan, ko se odločamo: ali slovensko branje ali televizijski program, ali družinski rožni venec ali nočni ples, ali slovenska prireditve ali zabava v anonimnosti velemesta, ali neplačano delo za skupnost ali dodaten dohodek za višjo življenjsko raven.

Čeprav je zunaj naše skupnosti res tudi veliko dobrega in zanimivega, gre za preprosto dejstvo, da ni mogoče ohranjati lastnih vrednot brez odpovedi, ker je naš človeški čas omejen.

Ne moremo se posvečati vsemu, niti vsemu dobremu ne! Sprejeti moramo resničnost svojih omejitev in usmerjati delovanje v skladu s tem spoznanjem.

Vsak človek ima svoje osebno poslanstvo, vsakdo ga vrši na svoj način, a v nekaterih točkah se naša osebna poslanstva stikajo,

to je v žarišču skupnih temeljnih vrednot: narodnosti in vere.

V skladu s tem, kar spoznamo za vrednoto, pa moramo vzgajati svojo vest (DH 14; GS 16). Po njej bomo odgovorno urejali uporabo prejetega časa za talente, ki so nam bili zaupani, za naše bližnje in med njimi posebej za rojake, ki so nam po srcu, usodi in potrebi najbližji. Odločiti se moramo, ali uporabimo svoj čas tako ali drugače, v zavesti, da bomo nekoč tudi o tej odločitvi dajali odgovor.

Ko se oziramo v bližnjo prihodnost in v razmere, ki nas obdajajo, nas pogled navdaja s tesnobo. Zdi se, da se svet pogreza v mrežo zmot in nevzdržno polzi v novo poganstvo. "Globoke in nagle spremembe" v človeštvu, o katerih govori II. vatikanski cerkveni zbor (GS 4,2), se zde, da vodijo vedno dalj od Boga in od človeške vzajemnosti.

A ni vse temno. Cerkveno učiteljstvo pod vodstvom Janeza Pavla II. je jasno in nedvoumno. Ob njem se spomnimo Jezusovih besed: "Zaupajte, jaz sem svet premagal!" (Jn 16, 33). Kot vedno bo držalo tudi v prihodnosti, da je boj za vrednote zmagovit le tedaj, kadar smo v tesni povezanosti z Njim, ki je najvišja vrednota in vir vseh vrednot.

Da bomo vzdržali vsak na svojem mestu, da bodo naše družine vztrajale v dobrem, da bomo mogli in hoteli pomagati bližnjim v dušni in telesni potrebi, da najdemo kot narod spet pot do medsebojne vzajemnosti in božje ljubezni, za vse to potrebujemo ob lastnih naporih Gospodovo pomoč.

On, ki nam je naročil: "Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče" (Mt 5,48), nas s tem uči, da bodimo do sebe zahtevni. Brez zahtevnosti ne bomo dosegli ničesar, ne v naravnem ne v nadnaravnem redu. Vendar, ker Kristus pozna našo slabost, vemo, da skrivajo njegove besede tudi obljubo opore. Kadar se trudimo in zahtevamo od sebe res vse, bo milost božja dopolnila našo slabost.

Ko koncil razlaga Jezusovo zahtevo po polnosti, pravi: "Jasno je, da so vsi kristjani, naj bodo katerega koli stanu in položaja poklicani k polnosti krščanskega življenja in k popolni ljubezni. S to svetostjo pa tudi v zemski družbi prispevajo k temu, da življenje postaja bolj človeško" (LG 40). Človekov osebni smoter in njegovo družbeno poslanstvo se tako skladata in dopolnjujeta.

Ta odnos med osebnim in družbenim v človeku še bolj osvetli drugo mesto koncilskih odlokov, kjer beremo, da je "neravnovesje, zaradi katerega trpi sedanji svet, povezano s tistim ... temeljnim neravnovesjem, ki ima svoje korenine v človekovem srcu ..." (GS 10,1).

Odtod vodilo tudi za reševanje naših konkretnih težav. Zastaviti si moramo visoke cilje, v naravnem in nadnaravnem redu. V vsakdanjem, poklicnem in kulturnem življenju se trudimo za kakovost; na področju vere pa za resnično zavzetost in globino. Poklicani smo k svetosti, ki je edina pot do osebne sreče pa tudi največji doprinos k uravnovešenemu družbenemu življenju. Vendar se moramo kot laiki odzvati temu klicu na nam lasten način.

Janez Pavel II. takole uči (Nagovor 4. 10. 1987): "*Laik je poklican, da se posvečuje, ne zunaj svojih zemskih nalog, kot da bi hotel služiti Bogu ločen od sveta, temveč tako, da prepaja s svojim globokim religioznim čutom vsakdanje dolžnosti in da odkriva dan za dnem, minuto za minuto, prisotnost božjega duha, ki prav tako kot napolnjuje veselje, polni njegovo dušo. Laik je poklican k svetosti ... tako, da ostane to, kar je: človek med ljudmi.*" (O.R., II. 10. 1997, str. 1)

Vsi smo poklicani, da povezani z Bogom izboljšujemo sebe in svet (LG 36). Poklicani smo k preroški službi (LG 129), ki naj jo, po besedah škofa Krambergerja na zadnji sinodi v Rimu, opravljamo kot priče božjega kraljestva v svetu (O.R., I. II. 1987, str. II). Kot kristjani vemo, da nas je Bog za to nalogo "odbral" (Jn 15,19). Na nas je zdaj, da to božjo "izvolitev in poslanstvo" sprejme-

mo (A.Š.), ter da ne izgubimo stika z Njim, ki je vir Resnice. To naj bo ponižen, predan stik stvari s svojim Stvarnikom; zaupen, prisrčen stik z Očetom.

Živimo na prelomnici časov, in naša vera, naše upanje in naša ljubezen bodo postavljene na preskušnjo. Vendar, ne bojmo se, ker z božjo pomočjo bomo kljub slabosti močni! (GS 13,2)

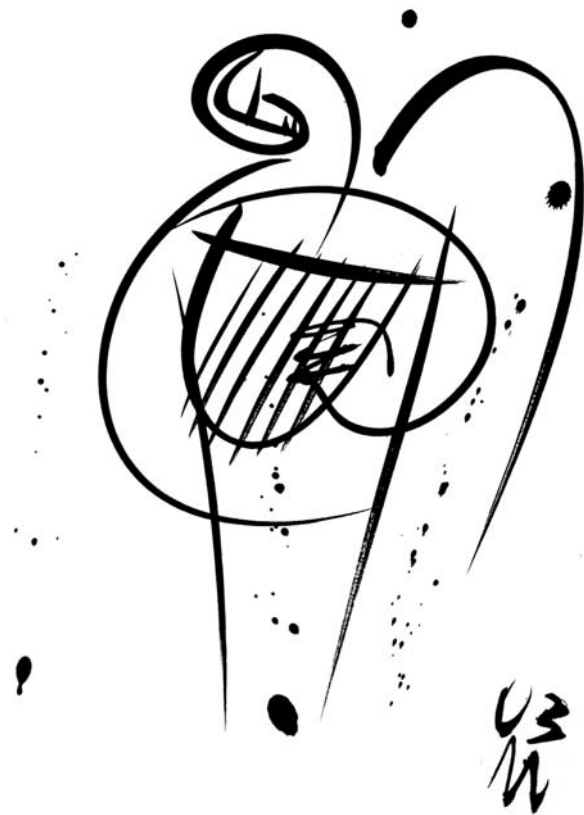
Katoliški shod nam kaže pot v smeri resničnih vrednot. V svetu, ki zanika vsak red in katero koli vrednoto, je naša naloga, da uredimo vrednotenje sami v sebi ter da ta božji in zato tudi naravni red posredujemo tistim, ki ga ne vidijo.

Za današnjo družbo je značilno, da jo sestavljajo množice, ki od vrednot beže. Glavno gibalno naše dobe je beg. Beg pred resničnostjo in beg pred odgovornostjo. Človek se zateka v utvaro drog, zmot, aktivizma in množične anonimnosti, da se ne bi srečal s konkretno odgovornostjo, ki jo izžareva dragocenost lastnega križa.

Sprejeti svojo osebno resničnost in z njo poslanstvo, v okviru slovenstva, krščanstva in politične emigracije, pomeni za nas v teh razmerah sprejeti svoj križ. Vsak križ je težak in vsaka vrednota terja napor; a ti napor nas bogatijo s polnostjo življenja, v naravnem in nadnaravnem redu. Kdor pa pred svojim križem beži po navidezno lahkih poteh življenjskega materializma, zapade v odvisnost težjih, brezupnih in smrtonosnih bremen. Življenje iz vrednot ali beg v smrt, to je edina izbira!

In katere so vrednote, ki terjajo od človeka napore, odpovedi in celo junaštva? Ob tem vprašanju se ločijo pota, se razcepijo svetovni nazori. Za kristjana je odgovor jasen in nedvomen: v veselju, na zemlji in v globini srca gre prvo mesto Stvarniku. Med stvarmi tega sveta pa pripada po božji volji prvenstvo človeški osebi.

Vsak človek je sebi najbližji, a kristjan ve, da mora ljubiti bližnjega kot sebe. "Vsakdo

Angel s harfo, 2003. Risba s tušem na papir.

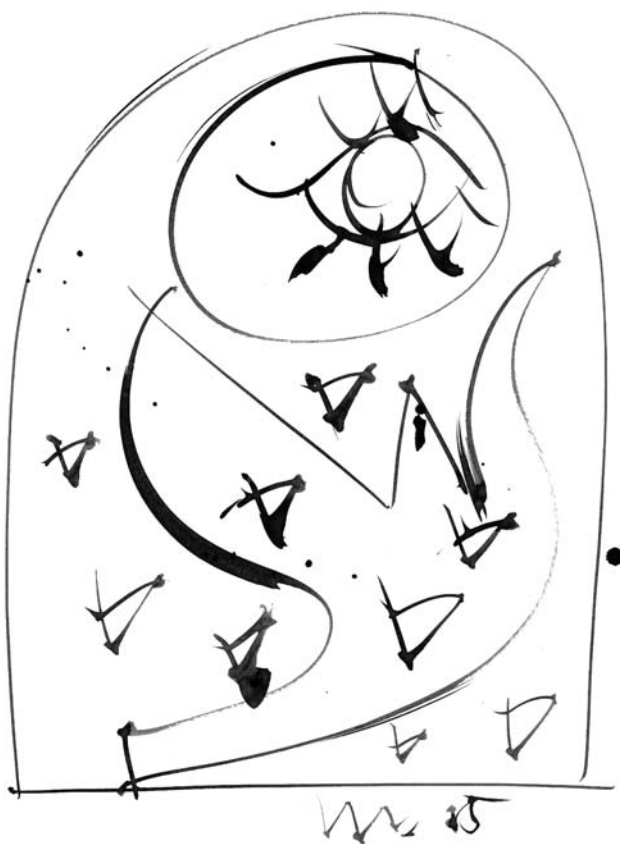
mora na svojega bližnjega brez izjeme gledati kot na svoj drugi jaz” (GS 27,1). To je osnova človekove vzajemnosti, ki predstavlja temeljno družbeno vrednoto.

Odnos med ljudmi naj bo osnovan na dobrini osebne svobode. Cerkveni zbor nas opozarja, da je “resnična svoboda odlično znamenje bogopodobnosti v človeku” (GS 17). Prav je zato, da gojimo v sebi in okrog sebe spoštovanje do krhke človekove osebe, katere svobodo spoštuje sam Bog.

Družina, ki jo konstitucija *Lumen gentium* imenuje “domača cerkev” (LG 11), je kraj, kjer se poraja ljubezen in z njo življenje. Staršem

in otrokom je dom neprestana “šola za bogatitev človečnosti” (GS 52,1). Gre tedaj za vrednoto, ki je za človeka nenadomestljiva; na njej sloni naša osebnost in družbenost, naša telesna, duševna in duhovna rast (GE 3).

“K sami človeški osebi pa spada, da se do prave in popolne človečnosti povzpne samo po kulturi, to je z gojitvijo in razvijanjem naravnih dobrin in vrednot” (GS 53,1), opozarja koncil. Kultura v najširšem pomenu besede je tedaj visoka vrednota, ki pa raste le tam, kjer so človekove ustvarjalne sile svobodno, a smotrno usmerjene. Čeprav je ustvarjalna iskra vedno osebna, pride kultura do izraza v člo-

Meditacija o skrivnosti Svete Trojice, 2005. Risba s tušem na papir.

vekovni občestvenosti. Odtod pomen družine in naroda za rast kulture, ki je v svoji različnosti in pestrosti končno last vsega človeštva.

Človekova kulturna dejavnost je neločljivo povezana z njegovo besedo – z jezikom. Materni jezik je vez rojaka z rojaki, čez prostor in čas; je ožilje narodnega občestva in naravna vrednota, katero je Bog zaupal vsakemu posebej. Po besedah rektorja tukajšnje katoliške univerze “vtisne vsak narod v svoj jezik svoj način mišljenja in čutenja ter dojemanje življenja ... Jezik pa ta svojski način mišljenja in izražanja posreduje vsakemu členu narodne skupnosti.” (O.N.D.)

Gre tedaj za izredno dobrino, s pomočjo katere se med seboj duhovno bogatimo,

katere obubožanje pa ima težke osebne in občestvene posledice. Res, da pod vidikom večnosti slovenščina ni boljša od drugih jezikov; toda mi bi bili bistveno okrnjeni pa tudi moralno odgovorni, če bi svoj jezik zanemari-li in s tem spravili v nevarnost obstoj naroda. Slovenščina je istočasno zakladnica in trdnjava slovenstva!

Narod, ki povezuje družine v širšo naravno skupnost, je nosilec izročil in kulture skozi čas. Posamezniku daje narodno občestvo novo razsežnost in polet ter mu je v marsičem kot družina v velikem in človeštvo v malem. Je vrednota, ki sloni na skupnih koristih, a rase predvsem iz medsebojne ljubezni. Zato zanjo ni meja ne v času ne v prostoru!

Mejo zvestobe svojemu rodu je iskati le v globini človekovega srca. Zato, čeprav daleč od slovenske zemlje, se naša zdomska skupnost dobro zaveda vraščenosti v slovenskemu narodu ter pravic in dolžnosti, ki iz tega izvirajo. Prepričani smo, da ima vrednota osebne svobode svoje dopolnilo v svobodi naroda.

Vsak narod ima neodtujljivo pravico, da svobodno odloča o svoji usodi in da živi v zboru narodov kot enakopraven političen subjekt. Nihče ne dvomi, da imamo Slovenci moralno pravico do samoodločbe, a to pravico smo dolžni tudi uporabljati. V svetu, kjer se narodi sicer vedno jasneje zavedajo medsebojne odvisnosti in potrebe po mednarodni vzajemnosti (GS 57,6), je državna samostojnost bistvena dobrina, ki omogoča narodu, da se lahko odgovorno odloča za tako družbeno ureditev, ki bo v skladu z njegovimi značilnostmi pospeševala rast posameznikov ob splošnem kulturnem in gospodarskem razmahu. Le na ta način je zagotovljena prava skupna blaginja (AA 14), ki vsebuje ne le osebno, marveč tudi narodno teženje po popolnosti (GS 74, 1).

Živimo pa istočasno tudi v "duhovnem in vidnem" občestvu svete Cerkve (LG 1,8). Udje smo skrivnostnega telesa Jezusa Kristusa (LG 1,7), ki ga s telesnimi očmi vidimo v pestrosti "božjega ljudstva" (LG 2,13). Naša verska srenja v zdomstvu, list na slovenski vejici božje trte (LG 1,6), nam predstavlja dragoceno dobrino. Omogoča nam, v skladu z božjo zamislijo, harmonično rast v smeri naravnih in nadnaravnih vrednot. Po njej prejemamo milosti za življenje v času in prostoru, kamor nas je postavil Stvarnik. Zavedamo se začasnosti vsega zemškega, a verujemo, da je prav to bivanje pogoj, da bomo nekoč mogli po božji dobroti prestopiti prag smrti v polnost življenja.

Tudi človekovo dobro opravljeno delo je vrednota, katere pomen presega kakršno koli gospodarsko vrednost. Zadnji koncil poudarja: "S svojim delom človek ... vzdržuje svoje

življenje in življenje domačih, se povezuje z brati in jim služi; more izvrševati resnično ljubezen ..., sodelovati pri spolnjenanju božjega stvarstva ... in se združevati s samim rešilnim delom Jezusa Kristusa ..." (GS 67,2).

Delo je izraz človeka v stvarstvu! Za seboj pušča vidno sled v obliki kulture, to je znanosti, umetnosti, gospodarstva in družbene ureditve; pa nevidno sled osebnih naporov in zaslug. Z delom skuša človek sedanjosti izboljšati prihodnost sebi, potomcem in rodovom, ki jih ne pozna: istočasno pa si z njim pripravlja tudi lastno večnost.

Slovenci smo bili od nekdaj ponosni na svojo sposobnost in delavnost ter smo s svojo delovno etiko postavili temelje tudi naši zdomski skupnosti. Kvalitetno in odgovorno delo je del naše narodne kulture in zato tudi osnova zamisli "Slovenije v svetu", to je slovenske aktivne prisotnosti zunaj meja naše zemlje.

Za vse te in še mnoge vrednote, ki iz omejenih izvirajo, smo soodgovorni. Odgovorni smo za njih ohranjanje, rast in pravilno umeščanje v našem osebnem in družbenem življenju. To odgovornost nosimo pred Stvarnikom, pred svojo vestjo, pred družino in narodom ter posredno pred vsem človeškim rodом.

Kot člani politične emigracije in potomci generacij, ki so doživele v našem narodu nasilje revolucije in mučeništvo njenih žrtev, pa smo nosilci še posebne vrednote, ki je zgodovinska resnica, kolikor jo poznamo. Odgovorni smo za dobro ime rojakov, katerim je komunistično nasilje vzelo življenje in jim hoče jemati tudi čast. Odgovorni smo tudi za zdrave slovenske družbene tradicije, katere smo dolžni ohranjati, razvijati ter posredovati kot prispevek k pravičnejši in vrednejši ureditvi družbenih odnosov v našem narodu.

Vemo, da kot ljudje ne posedujemo vse resnice; zavedamo pa se, da kot kristjani na resnici temeljimo, da jo spoštujemo, kjer koli naletimo nanjo, da smo do nje odprti ter da smo za vsak njen drobec odgovorni!

Zato skupaj z vsemi slovenskimi rojaki prosimo Svetega Duha: naj nam utrdi spomin, da bomo mogli pričati, kar vemo, da je res; naj nam razsvetli pamet, da bomo spoznali, kar je prav in znali razbirati znamenja časov (GS 4,1); naj nam omeči voljo, da bomo hoteli, da se bomo upali v skladu s spoznanjem živeti in delati.

Katoliški shod ima smisel le, če pomeni – prerod! “živimo ... v času novega adventa, ki je čas pričakovanja” (RH 1), nas opozarja sedanjí papež. Advent pa je tudi čas priprave, čas preroda. Zato smemo vzklikniti z besedami konstitucije *Gaudium et spes*: “Glejte, zdaj je čas milosti za spreobrnjenje src, zdaj je dan rešitve!” (GS 82,4).

Spreobrnjenje srca, ki je pričetek preroda, pa mora pričeti vsak od nas pri sebi. Hočemo prerod slovenske družine? Začetek je pri tvojem, pri mojem spreobrnjenju, kajti zanj sem najprej odgovoren. Želimo, da bi se v naši zdomski skupnosti okrepila požrtvovalnost, da bi med nami rasla velikodušnost? Hočemo prerod v našem javnem življenju? Prav je tako, a ne pozabimo, da smo skupnost slovenskih družin. Ko bodo te prerrojene v Kristusu, bo tudi skupnost polna vrlin.

Slovenski narod potrebuje nove temelje! Svojemu rodu bi radi izprosili milost velikega spreobrnjenja. Vendar, če res hočemo, da bo v narodu zavladala vzajemnost in se poglobila ljubezen do Boga, gojimo ju najprej sami do take mere, da bo njuna sila podrli vse vidne in nevidne meje med nami. Za veliko spreobrnjenje je potrebno veliko molitve in veliko ljubezni!

Lahko rečemo, da naša skupnost ne goji sovraštva do rojakov, ki so z revolucijo pahili narod v nesrečo, zakrivali zločin nad svojimi nasprotniki, povzročili naše zdomstvo in ki krivično preganjajo ter zapostavljajo tiste, ki so drugačnega mišljenja. Upravičeno pa zahtevamo od njih, da vrnejo narodu svo-

bodo, da bo vsak Slovenec lahko odgovorno iskal resnico in se po svoji vesti odločal za pravico.

Zahtevni pa moramo biti tudi do sebe!

V Matejevem evangeliju beremo Jezusovo naročilo: “Jaz pa vam pravim: ljubite svoje sovražnike; delajte dobro tem, ki vas sovražijo in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci svojega očeta, ki je v nebesih” (Mt 5,44-45). Ni dovolj, da ne sovražimo teh, ki nam delajo krivico. Bog hoče, da jih ljubimo, da jih ljubimo tudi tedaj, ko smo se dolžni pred njihovo krvico braniti (GS 74,5). Drugi vatikanski cerkveni zbor nam to zapoved, ki se nas tako neposredno tiče, pojasnjuje z znanimi besedami: “Razlikovati moramo med zmoto, ki jo je treba vedno zavračati, in med tistim, ki se moti” (GS 28,2). To pomeni, da je človek, ki se moti, ki dela krivico, vreden usmiljenja prav zato, ker se s svojim delovanjem oddaljuje od Boga, ki je tudi njegov končni smoter. Materialna krivica, ki jo trpimo – pa naj bo še tako velika –, je majhna v primeri z nesrečo, ki jo tak človek dela sebi, in z duhovno škodo, katero lahko povzroča svojim bližnjim.

Izkazovanje krščanske dobrote ni v lahki besedi, tudi ne v lahkomiselní pozabi in ravnodušnih odnosih, kot da krivic in zablude ne bi bilo. Ni prave ljubezni do bližnjega tam, kjer ni spoštovanja resnice; vendar še tako čista resnica ne najde poti do srca, če je ne spremljata razumevanje in dobrotá.

Naše neizprosno zavračanje zmote in krivičnega družbenega sistema v domovini izhaja iz istega evangeljske držé, kot sta usmiljenje in molitev za nje, ki gorje povzročajo. Hočemo, da bi v našem narodu zavladal mir, ki izhaja iz ljubezni do bližnjega in ki je, kot uči koncil, “v pravem in polnem pomenu delo pravičnosti” (GS 78). Pri tem pa prosimo Boga za čistost naših namenov, da v tem, ko se trudimo za resnično vzajemnost

in za božje kraljestvo v narodnem občestvu, ne bi kdaj iskali le sebe.

Včasih se zdi, da je lažje govoriti o krščanski ljubezni do oddaljenih, kakor izkazovati jo bližnjim, ki živijo okrog nas. Sredi med nami imamo rojake, ki so zapuščeni, bolnike brez svojcev, očete brez dela; imamo invalide, vdove in sirote; samske matere in družine s številnimi otroki, ki jim ponos brani priznati bedo; pa tega ali onega v duhovni stiski, ker mu svet ogroža vero. Vsi ti so v neki meri še vedno tihe žrtve revolucije. Niso se odtrgali od rodne zemlje po lastni volji. Oni sami ali njih starši so sprejeli nase isti križ kot vsi, a medtem ko je enim pomenila vsi-

ljena pot čez morje blagostanje, pomeni drugim nesrečo. To so naši bratje v najožjem pomenu besede in zanje smo soodgovorni. Dolžni smo jim tvarno in moralno oporo, razumevanje in spoštovanje.

Pomagajmo si med seboj, bodimo strpni drug do drugega, da bomo v očenašu lahko mirne vesti molili: "Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo ...", ne le velike, ampak tudi male krivice, zamere, napake naših bližnjih. Prosimo nebeškega Očeta, naj nas obvaruje, da sami ne bi nikdar – hote ali nehote – prizadeli drugim krivice in da bi bil naš čut za pravico vedno neločljivo povezan z usmiljenjem.

Sveta družina, 2007. Risba s tušem na papir.

A prerod se pričinja še bliže. Lastna družina, dom, je prva in vsakdanja preskušnja krščanske ljubezni! Daj Bog, da bo med nami dovolj vere, dovolj zaupanja, da ne bomo zapirali src in domov pred otroki, ki bi se radi rodili v naši sredi! Skrbimo pa tudi, da bomo z veseljem posvečali del svojega časa mladim, da jim bomo nudili možnost pomenka, svojo izkušnjo, globoko razumevanje in toplo domačnost. Vzemimo si čas in radi dajajmo mlademu rodu iz zakladnice vrednot, katere smo tudi mi prejeli kot dar (Mt 10,8)! Cerkev nas opozarja z besedami koncila: "Če bodo starši dajali dober zgled in sami gojili družinsko molitev, bodo otroci in tudi vsi, ki živijo v krogu družine, lažje našli pot do prave človečnosti, do svojega zveličanja in do resnične svetosti" (GS 47,3). Zgled staršev, ki je najvarnejša pot do pravega vrednotenja v srcih otrok, pa ni v zunanjih dejanjih, temveč predvsem v globoki, notranji navezanosti na vrednote. Otroci čutijo, kje imata oče in mati svoje srce.

Velikodušna ljubezen zakoncev je vir vsestranskega življenja; njuna vera in upanje pa pričetek družinske in družbene rasti. Te velike kreposti se prelivajo kot poživljajoča sila iz osrčja družin po otrocih v žile skupnosti in naroda. Tako se krepi nevidna vez, ki družijo naravo z nadnaravo, čas z večnostjo in človečnost s svetostjo. To je spreobrnjenje srca, to je prerod, h kateremu smo poklicani!

Katoliški shod je klic po življenju iz krščanskih resnic. Njegove vsebine ni mogoče izčrpati v predavanjih pripravljalnih odsekov, pa tudi ne v zgoščenih sklepnih izjavah, ki se dotikajo bistvenih področij našega življenja. Shod nam nakazuje temelje in smer, pot pa, četudi v marsičem skupna, je vendarle naloga osebnih naporov.

Če hočemo, da bo novo obdobje v naši skupnosti, pa tudi v celotnem slovenskem na-

rodu obdobje klenega, globokega življenja in ne le zunanjega aktivizma, ki je predznak smrti, si osvojimo take osebne lastnosti, ki jih bomo s ponosom imeli za naš narodni spoznavni znak. Slovenec naj samozavestno terja od samega sebe: v mislih – jasnost, v načrtih – zahtevnost, v dejanjih – kakovost, v skupnosti – vzajemnost, v vsem pa odgovornost! Kot kristjani pa se moramo truditi, da bomo dodali: v dušah – svetost!

Slovenci smo maloštevilni, a smo lahko resnično veliki, če se oklenemo visokih vrednot, pošteno in zares!

Prosimo "Devico Marijo, ki je ob angelovem oznanjenju sprejela v svoje srce in v svoje telo Besedo in svetu prinesla življenje" (LG 8,53), naj nam pomaga, da bomo ostali zvesti svojim sklepom in da se bomo v času preskušenj znali in hoteli odločati za resnico in za življenje.

V zavesti svojih slabosti in odgovornosti, globoko vdani v voljo nebeškega Očeta ter iskreno hvaležni za božje darove si upamo s tega mesta zaklicati: Jezus Kristus, bodi Kralj preskušanemu slovenskemu narodu, kot je Tvoja Mati kljub naši nevrednosti ljubljena in češčena Kraljica Slovencev!

Pojasnila:

- O.R. - L'Osservatore Romano; španska tedenska izdaja.
- GS - Gaudium et spes; pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu; (7. 12. 1965).
- DH - Dignitatis humanae; koncilna izjava o verski svobodi; (7. 12. 1965).
- LG - Lumen gentium; Dogmatična konstitucija o Cerkvi; (21. 11. 1964).
- GE - Gravissimum educationis; koncilna izjava o krščanski vzgoji; (28. 10. 1965).
- A.Š. - Anton Štrukelj: *življenje iz polnosti vere*, Ljubljana, Družina, 1995, 95.
- O.N.D. - O. N. Derisi: *Cultura y la palabra*; pogl. VI.
- AA - Apostolicam actuositatem; koncilski odlok o laškem apostolatu; (18. 11. 1965).
- RH - Redemptor hominis; okrožnica papeža Janeza Pavla II.